Проповідь до свята Введення в Храм Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії

✠Віктор Бедь
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород
21 листопада 2025 року

Возлюблені у Христі браття і сестри!

Сьогодні ми святкуємо одне з найбільш зворушливих і глибоких за змістом двунадесятих свят — Введення в Храм Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії. Це друге за значенням свято Різдвяного циклу, день, у якому Церква бачить початок спасіння, народження тієї духовної глибини, з якої згодом визріє втілення Боголюдського Слова, а саме — приготування людської природи до прийняття Спасителя, становлення Пресвятої Діви як майбутнього одушевленого Храму Бога, в Якому здійсниться тайна Боговтілення.

Святість дитячого серця і чудо посвяти Богові

За церковним переказом, праведні Йоаким і Анна — батьки Пресвятої Діви Марії, виконавши свою обітницю, привели трирічну Марію до Єрусалимського храму.

Ми не знаємо з історичною точністю всіх деталей цієї події — Церква й не вимагає цього. Але ми знаємо незрівнянно важливіше:

Бог відкрив нам через це свято внутрішню реальність душі Пресвятої Діви.

Три роки — це вік, коли дитина ще не володіє знаннями, але вже має чисте серце, здатне чути Бога, як навчають святі отці.

Саме в цьому віці Марія входить не просто в храм із каменю — Вона входить у справжнє духовне Святеє Святих, у найглибше богоспілкування, яке жодна людська свідомість, крім чистої і благодатної, не може осягнути.

Святитель Феофан Затворник пояснює:

- *Діва Марія ввійшла не в матеріальне Святеє Святих, а в ту глибину чистоти, молитви і любові, яку храм лише зображав собою.*

Це був початок Її безперервного духовного сходження — життя, яке ні разу не відхилилося від Бога.

Значення слова Йоакима й Анни: богослов'я батьківської посвяти

Богослужбові тексти передають нам слова, звернені ніби вустами батьків до Марії:

- *«Дитино, йди! І будь для Того, Хто дав тобі все, приношенням, благовонними пахощами, місцем Його перебування…»*

Ці слова — не тільки про Марію.

Це заклик до всіх нас, до кожного батька і матері:

- з раннього віку вводити дітей у ту сферу, де немає звичайних дверей, — у благоговійний трепет перед Богом, у живу молитву, у чистоту серця, у шлях, який веде до світла, а не до темряви.

Бо так само як Марія стала жертовним даром Богу, так і ми повинні принести Богові себе — свою волю, свій розум, своє серце.

Початок Різдвяного посту: очищення серця для зустрічі Спасителя

Свято Введення — це духовний поріг Різдвяного посту.

Воно відкриває нам шлях до Різдва:

- до очищення, до молитви, до внутрішньої тиші, до уваги серця.

Саме тому у цей день особливо моляться за:

- дітей, щоб вони зростали у світлі Божому;
- жінок і матерів, щоб Господь укріпив їхні серця;
- родини, щоб у них панували мир, любов і благодать.

Богослов'я свята: не історія — а Одкровення

У богослов'ї існує глибокий поділ на свята, в яких спасіння відбулося історично (Різдво Христове, Воскресіння), і на свята, що відкривають нам внутрішню, духовну подію, навіть якщо її історична форма не до кінця ясна.

Введення — саме таке свято.

Ми вшановуємо у цьому святі не стільки сам історичний факт введення дитини до храму, скільки духовне Одкровення про те, ким є Пресвята Діва Марія в Божому задумі, і водночас — про те високе покликання, до якого кличе кожного з нас Господь.

Це ікона того, що душа людини може увійти у Божу близькість.

Це початок того шляху, яким Діва Марія пройде аж до Благовіщення і Різдва Христового.

Українська земля сьогодні: Введення як образ духовної мужності у час війни

Ми зустрічаємо це свято у час великого болю:

вже дванадцятий рік триває російсько-українська війна 2014–2025 рр.

Безбожний російський рашизм намагається зруйнувати не лише міста й людські долі — він прагне знищити сам дух, віру та пам'ять української нації.

Сьогодні, коли ми згадуємо Введення у Храм Богородиці, ми усвідомлюємо:

- як Пресвята Діва у дитячі роки увійшла у глибину богоспілкування, так і наш народ сьогодні входить у глибину духовного випробування.

Наші українські воїни, наші захисники — це ті, хто зараз стоять, мов стіни храму, захищаючи Україну від темряви, зла і смерті.

Їхній подвиг — це жива проповідь любові, бо

- *«Ніхто більшої любови не має над ту, як хто свою душу поклав би за друзів своїх» (Ів. 15:13).*

Ми молимося за всіх полеглих героїв.

Ми благословляємо всіх, хто воює.

Ми підтримуємо всіх, хто чекає своїх рідних з фронту.

І ми віримо, що Пресвята Богородиця, Яку український народ здавна вшановує як Покровительку, не залишить нашу святу українську землю і наш боголюбивий український народ.

Заклик до покаяння, духовної чистоти та єдності

Свято Введення — це не лише спогад.

Це заклик:

- увійти у власне «Святеє Святих» — тобто в глибину молитви;
- очищувати серце через піст, найперше піст духовний;
- берегти чистоту думки;
- зміцнювати дух у боротьбі зі злом;
- вчитися у Богородиці духовної величі серця, любові та мужності.

Ми є покоління, яке живе в часі важких випробувань — не тому, що Бог хотів цього лиха чи покликав нас на шлях страждання, а тому, що історична безвідповідальність нашого народу та численні політичні помилки, накопичені впродовж понад тридцяти чотирьох років від дня відновлення державної незалежності України, призвели до нинішніх трагедій. Але саме в цих обставинах Бог кличе нас не до занепаду, а до духовного зміцнення, єдності, пробудження сумління й оновлення нашого життя та нашої держави.

І лише національна і духовна єдність, взаємна любов та вірність Богові зможуть привести наш народ до перемоги та миру.

Тож, нехай же Пресвята Владичиця, Яку сьогодні вводять у Божий Храм,

введе й нашу святу українську землю у новий рівень духовної сили, мужності й благодаті.

Нехай укріпить героїчне українське військо!

Нехай захистить усіх наших українських воїнів-захисників!

Нехай благословить українських матерів, дітей і наші родини!

Нехай дарує Україні справедливий мир, перемогу і благополуччя!

Амінь.